

FORENSISCHE ZORG

GEVANGENISWEZEN

JEUGD

VREEMDELINGEN

KLANKBORD GROEP

COMMISSIES VAN TOEZICHT
JUSTITIËLE INRICHTINGEN

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	1
2. De Klankbordgroep CvT's	3
2.1 Formalisering van de Klankbordgroep CvT's	3
2.2 De samenstelling van de Klankbordgroep CvT's	3
2.3 Vergaderingen van de Klankbordgroep CvT's	5
3. Landelijke themadag CvT's	6
3.1 Het thema: 'Toezicht zonder inzicht leidt tot een commissie zonder uitzicht'	6
3.2 Het programma.....	6
3.3 Evaluatie van de landelijke themadag.....	9
4. Overleg met de voorzitters van de CvT's	10
5. Overleg met externe partijen	11
5.1 Hoofddirecteur Dienst Justitiële Inrichtingen.....	11
5.2 Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd	11
5.3 Inspectie Justitie en Veiligheid	12
5.4 Minister voor Rechtsbescherming	13
5.5 Nationaal Preventie Mechanisme.....	13
5.6 Nationale ombudsman.....	14
5.7 Raad voor de Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming	15
6. Jaarverslagen van de CvT's	17
7. Overige activiteiten	18
7.1 Signalen en vragen van CvT's	18
7.2 Project Beklagrecht	18
7.3 Consequenties coronaproblematiek voor justitiabelen.....	19
7.4 Werkbezoek van een afvaardiging van de Belgische CTRG	19
7.5 Brief met advies CvT's inzake 'Informatievoorziening vanuit de directie'	19
7.6 Commissies van Toezicht op de Arrestantenzorg.....	20
8. Jaarcijfers 2022	21
8.1 Stijging/daling klachten per jaar en per sector over de periode 2012-2022.....	21
8.2 Jaaroverzicht 2022 klachten, grieven en grief naar klacht per sector	23
8.3 Jaaroverzicht 2022 per sector en per onderwerp, klachten en grieven	26
8.4 Top 5 onderwerpen per sector	28
8.5 Jaaroverzicht 2022 per sector, per onderwerp met afdoeningsmodaliteit	30

Bijlagen:

Bijlage 1	Overzicht Commissies van Toezicht d.d. 31-12-2022
Bijlage 2	Brief Klankbordgroep CvT's aan de voorzitter van de Tijdelijke commissie corona
Bijlage 3	Brief Klankbordgroep CvT's aan CvT's inzake advies 'Informatievoorziening vanuit de directie'

1. Voorwoord

De Klankbordgroep Commissies van Toezicht (hierna: Klankbordgroep CvT's) bestaat inmiddels ruim tien jaar. De Klankbordgroep CvT's heeft als doel de kwaliteit van het maatschappelijk toezicht door de commissies van toezicht (hierna: CvT's) te bevorderen. De Klankbordgroep CvT's doet dit door als intermediair contacten te leggen en te onderhouden tussen de CvT's, best practices uit te wisselen en met behulp van het Kenniscentrum CvT relevante kennis aan te bieden.

Het jaar 2022 werd gemarkeerd door de overgang van corona-maatregelen naar de situatie dat de dreiging achter ons is gelaten, al ligt de oude situatie nog vers in het geheugen. Gelukkig kon op 16 mei 2022 de landelijke themadag zonder belemmeringen worden gehouden in Amersfoort. In november 2021 moest de landelijke themadag nog worden afgeblazen in verband met de corona-restricties.

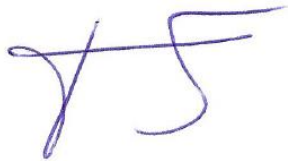
In juni 2022 werden wij geïnformeerd over de wens van Dienst Justitiële Instellingen (hierna: DJI) om de Klankbordgroep CvT's te formaliseren en verrast dat tegelijk de lopende activiteiten door DJI werden bevroren. De Klankbordgroep CvT's functioneert op basis van een protocol en huishoudelijk reglement, de taakstelling is niet in regelgeving geformaliseerd. De Klankbordgroep CvT's is er voorstander van de taakstelling formeel vast te leggen, mits dit in overeenstemming is met de zelfstandige positie van de CvT's en de Klankbordgroep CvT's. Tegelijk bestaat de wens bij DJI om de financiën over te dragen aan de Rechtbank Midden-Nederland.

Door het vertrek van de landelijk coördinator mevrouw mr. L. (Lisa) van Gaal per 1 juni 2022 had de Klankbordgroep CvT's vijf maanden geen ondersteuning, hetgeen de communicatie met de CvT's belemmerde en leidde tot vertraging van activiteiten. Per 1 november 2022 is (tijdelijk) in de vacature voorzien.

In het verslagjaar namen mevrouw mr. H.A. (Jetty) Gerritse en de heer mr. H.G. (Hendrik) Vis wegens einde benoemingstermijn afscheid van de Klankbordgroep CvT's. De heer mr. F.J. (Frank) Koningsveld nam afscheid wegens drukke werkzaamheden die niet meer te combineren waren. Jetty Gerritse en Hendrik Vis licht ik eruit omdat zij zich acht jaar lang hebben ingezet voor het gemeenschappelijk belang van de Klankbordgroep CvT's, hiervoor buitengewoon veel dank! Ook dank aan Frank Koningsveld en aan Lisa van Gaal die met veel inzet en deskundigheid de Klankbordgroep CvT's heeft bijgestaan.

In 2023 is de Klankbordgroep CvT's voornemens een meerjarenbeleidsplan op te stellen en te bespreken met de CvT's, het voorzittersoverleg te continueren en een landelijke themadag te organiseren.

Utrecht, 26 januari 2023

Herpert Trouw

Voorzitter Klankbordgroep CvT's

2. De Klankbordgroep CvT's

2.1 Formalisering van de Klankbordgroep CvT's

De Klankbordgroep CvT's is in juni 2009 ingesteld naar aanleiding van het rapport 'Werkwijze Commissies van Toezicht' van de toenmalige Inspectie Sanctietoepassing. De Klankbordgroep CvT's kent echter geen formele status, anders dan dat hierover melding wordt gemaakt in het convenant tussen de Rechtbank Midden-Nederland en DJI en het door de Klankbordgroep CvT's zelf opgestelde protocol. DJI onderkent het belang van een overkoepelend orgaan boven het grote aantal CvT's en dit was in juli 2022 de aanleiding dat de plaatsvervangend hoofddirecteur van DJI, de heer mr. drs. M.C.J. (Michel) Groothuizen, de wens heeft uitgesproken om een aantal zaken te formaliseren, waaronder de Klankbordgroep CvT's zelf, de administratieve verplichtingen rond financiën en vacatiegelden over te dragen aan de Rechtbank Midden-Nederland en de inzet van de liaison terug te brengen. De Klankbordgroep CvT's en de Rechtbank Midden-Nederland onderschrijven de wens tot formalisering. In de laatste helft van 2022 is in verschillende samenstellingen overleg gevoerd over de wijze en de invulling van de formalisering van de Klankbordgroep CvT's. De Klankbordgroep CvT's spreekt de hoop uit dat de formalisering in 2023 in goed overleg tussen DJI, de Rechtbank-Midden-Nederland en de Klankbordgroep CvT's kan worden gerealiseerd, rekening houdend met de zelfstandige positie van de CvT's en daarmee van de Klankbordgroep CvT's.

2.2 De samenstelling van de Klankbordgroep CvT's

De Klankbordgroep CvT's streeft naar een evenwichtige vertegenwoordiging uit de sectoren Forensische Zorg, Gevangeniswezen (inclusief bijzondere voorzieningen als DV&O), Jeugd en Vreemdelingenbewaring. De Klankbordgroep CvT's had in 2022 de volgende samenstelling:

Voorzitter

De heer mr. drs. H.E. (Herpert) Trouw (lid sinds 1-6-2021)

Voorzitter CvT PI Utrecht, locatie Nieuwersluis

Sector Forensische Zorg

Mevrouw mr. H.A. (Jetty) Gerritse (lid van 1-4-2014 t/m 31-12-2022)

Voorzitter CvT Van der Hoevenkliniek en vicevoorzitter Klankbordgroep CvT's

De heer drs. A. (Adrie) Lesuis (lid sinds 1-4-2018)

Voorzitter CvT FPC De Kijvelanden

Lid van de redactieraad van het Kenniscentrum CvT

De heer J.T.P. (Hans) Oud (lid sinds 1-11-2022)

Lid CvT Pieter Baan Centrum

Sector Gevangeniswezen

Mevrouw drs. M.J. (Marie-José) Huis in 't Veld MSc. (lid sinds 1-6-2021)

Lid CvT PI Almelo

De heer mr. F.J. (Frank) Koningsveld (lid van 1-4-2018 t/m 30-9-2022)

Beklagrechter CvT FPC De Kijvelanden en beklagrechter CvT PI Vught

Mevrouw mr. J.P. (Jozien) Schrale-Oranje (lid sinds 1-6-2021)

Voorzitter CvT PI Ter Apel

De heer mr. H.G. (Hendrik) Vis (lid van 1-11-2014 t/m 31-10-2022)

Voorzitter CvT PI Rotterdam, locatie De Schie

Sector Jeugd

Mevrouw E.E. (Edmée) Rambaldo-Zegers de Beijl (lid sinds 1-1-2016)

Vicevoorzitter CvT RJJJ De Hartelborgt en lid CvT PI Rotterdam, locatie de Schie

De heer mr. M.E. (Marcel) Companjen (lid sinds 1-5-2022)

Vicevoorzitter en beklagrechter CvT JJI Lelystad

Sector Vreemdelingenbewaring

Functie vacant

Mevrouw mr. L. (Lisa) van Gaal was tot en met mei 2022 de secretaris van de Klankbordgroep CvT's. Daarnaast was zij landelijk coördinator CvT's en hoofdredacteur van het Kenniscentrum CvT. In november 2022 is zij (tijdelijk) opgevolgd door mevrouw mr. T.S.A. (Tessa) Kloos.

Mevrouw mr. R. (Renate) Hartemink heeft in 2022 de Klankbordgroep CvT's bijgestaan als liaison vanuit DJI.

De samenstelling van de Klankbordgroep CvT's is evenredig verdeeld over de verschillende sectoren. Alleen het aanstellen van een nieuwe lid van de Klankbordgroep CvT's voor de sector Vreemdelingenbewaring is niet gelukt. Wel is mevrouw Schrale - Oranje voorzitter van de CvT PI Ter Apel, alwaar vreemdelingen in de strafrechtketen verblijven.

2.3 Vergaderingen van de Klankbordgroep CvT's

Reguliere vergaderingen

In 2022 had de Klankbordgroep CvT's negen reguliere vergaderingen. Eén vergadering heeft digitaal plaatsgevonden in verband met de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Daarnaast heeft één vergadering hybride (digitaal en fysiek) plaatsgevonden. De andere zeven vergaderingen hebben ofwel op de Rechtbank Midden-Nederland, locatie Utrecht, ofwel op het kantoor van DJI in Den Haag plaatsgevonden. Voor 2023 heeft de Klankbordgroep CvT's weer twee vergaderingen 'op locatie' ingepland. Dat wil zeggen bij en als gast van een CvT van een inrichting.

Mevrouw Hartemink was in 2022 de liaison vanuit de hoofddirectie van DJI en zij nam in die hoedanigheid tot en met april 2022 deel aan de vergaderingen van de Klankbordgroep CvT's. Hierna werd zij geïnformeerd over de inhoud van de vergaderingen middels de notulen. De landelijk coördinator CvT's (in dienst van de Rechtbank Midden-Nederland) is gedurende het verslagjaar verantwoordelijk voor de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de Klankbordgroep CvT's. Tot en met mei 2022 was mevrouw Van Gaal hiervoor verantwoordelijk en vanaf november 2022 heeft mevrouw Kloos deze functie vervuld.

Zelfevaluatie

De Klankbordgroep CvT's zal op 16 februari 2023 een zelfevaluatie houden over 2022. Tijdens de zelfevaluatie kijkt de Klankbordgroep CvT's niet alleen terug, maar ook vooruit. Ten tijde van het opstellen van dit verslag heeft de zelfevaluatie nog niet plaatsgevonden.

3. Landelijke themadag CvT's

Jaarlijks organiseert de Klankbordgroep CvT's in samenwerking met DJI een landelijke themadag voor leden van de CvT's (uit alle sectoren) en genodigden uit relevante organisaties. De landelijke themadag van 8 november 2021 kon niet doorgaan in verband met de ontwikkelingen rondom het coronavirus. Dit was ook de reden dat de landelijke themadag is verplaatst naar 2022 en heeft plaatsgevonden op 16 mei 2022.

3.1 Het thema: 'Toezicht zonder inzicht leidt tot een commissie zonder uitzicht'

Het thema voor de landelijke themadag was 'Toezicht zonder inzicht leidt tot een CvT zonder uitzicht. Over heden en toekomst van ons maatschappelijk toezicht.'. Voor dit thema is gekozen, omdat er heel veel en in een hoog tempo gebeurt in het penitentiaire systeem. Visie op politiek-bestuurlijk niveau is aan wijziging onderhevig. De invoering van de Wet Straffen en Beschermen is daarvan een uitkomst, maar evenzeer de invoering van de Afdeling Intensief Toezicht (hierna: AIT) in een aantal penitentiaire inrichtingen. De zogenoemde Veegwet heeft de bemiddeling als formele modaliteit van de klachtbehandeling ingevoerd. Tijdens de landelijke themadag werd stilgestaan bij vragen als: Heeft het maatschappelijk toezicht in zijn huidige vorm toekomst? Wat vraagt het in werving, selectie, introductie en kennis van nieuwe leden? Vrijwillig en dus vrijblijvend, of toch niet? De toegenomen verharding van de criminaliteit, de harde voorbeelden van onveiligheid van functionarissen in de justitiële keten, zijn andere voorbeelden van een snel bewegend maatschappelijk veld, dat het CvT-toezicht niet ongemoeid laat.

3.2 Het programma

Na het welkomstwoord van de heer mr. drs. H.E. (Herpert) Trouw, voorzitter van de Klankbordgroep CvT's, en het start van het dagprogramma door de dagvoorzitter de heer A. (Arend) Kloosterman waren er drie plenaire sprekers. Allereerst sprak de plaatsvervangend hoofd directeur van DJI, de heer mr. drs. M.C.J. (Michel) Groothuizen, inleidende woorden over het thema voor de dag. Vervolgens was een lezing over het toekomstperspectief van ons maatschappelijk toezicht van de heer prof. mr. P.C. (Paul) Vegter, advocaat-generaal strafrecht bij de Hoge Raad in bijzondere dienst en auteur van het handboek Sanctierecht. Hierna werd het plenaire gedeelte afgerond met een lezing over de betekenis en de ontwikkeling van het beklagrecht door de heer mr. J.P. (Jeppe) Balkema, lid van het adviescollege verloftoetsing TBS, oud hoogleraar en oud lid van de Hoge Raad.

Tijdens de lunch was ruim de gelegenheid om te netwerken. In het middagdeel van het programma waren twee workshoprondes, bestaande uit:

a. De voorzitter van de CvT als kwaliteitsbewaker

Wet- en regelgeving kennen aan de voorzitter van de CvT's geen bijzondere bevoegdheden toe. De drie beginselenwetten en onderliggende wet- en regelgeving noemen de voorzitter wel, bijvoorbeeld diens benoeming door de Minister en de hogere vacatievergoeding dan de leden. De CvT kan ook niet zonder de 'informele rol als kwaliteitsbewaker' van de voorzitter, bijvoorbeeld voor de leiding van de vergaderingen, de zorg voor het tijdig inleveren van het jaarverslag CvT, het bewaken van de 'zo breed mogelijke samenstelling van de commissie', het bewaken van het regelmatig bijwonen van de vergadering van de CvT en het uitschrijven van en leidinggeven aan een jaarlijkse zelfevaluatie. De stelling die tijdens deze workshop werd besproken was dan ook: 'Een CvT kan niet zonder een voorzitter met een door de commissieleden erkend en gerespecteerd (informeel) gezag en daarvan afgeleide bevoegdheden.'

b. De veiligheid van leden en werk van de CvT

Het thema veiligheid van personen die met justitiabelen werken (inclusief verdachten van ernstige misdrijven) is in toenemende mate actueel. De criminaliteit verhardt en liquidaties zijn aan de orde van de dag. Is veiligheid ook een relevant gespreksonderwerp voor leden van de CvT's? Het werk wordt gedaan in justitiële inrichtingen, waar verdachten en veroordeelden van zware criminaliteit zijn opgesloten. Ook justitiabelen met psychiatrische problematiek, met verslavingsproblematiek en met persoonlijkheidsstoornissen behoren daarmee tot de gesprekspartners van leden van de CvT. Moeten we nog wel met naam en toenaam in het jaarverslag? Wat brengt de publieke functie van het lidmaatschap met zich mee aan openbare verantwoording? Kunnen processen beter worden beveiligd? Wanneer kan een CvT-lid digitaal en voldoende beveiligd het werk doen? Kan er op de overheid worden gerekend, mocht ook een lid van de CvT worden bedreigd? Kortom vragen te over, zowel voor nu als voor de toekomst.

c. De bemiddeling als modaliteit van klachtbehandeling en -oplossing

Sinds 1 januari 2021 is in de Penitentiaire beginselenwet (hierna: Pbw) de (formele) bemiddeling ingevoerd als modaliteit van klachten en grieven behandeling. Naast het werk van de maandcommissaris die informeel bemiddelt en de formele klachtenbehandeling is in artikel 59a Pbw de bemiddeling bij klachten en grieven van justitiabelen ingevoerd. Is bemiddeling bij de sectoren Forensische Zorg en Jeugd al langer een klachtbehandelingsmodaliteit, voor de sector Gevangeniswezen is dit nieuw en bovendien voorzien van een wettelijk voorgeschreven procedure en administratieve afhandeling. Een groot aantal leden van CvT's heeft inmiddels

ervaring met de bemiddeling. Uitwisseling van kennis en methodiek leverde een zeer leerzame workshop op. Juist nu de beginselenwetten naast voorschriften ook veel vormvrijheid laten aan de CvT is dit een interessant onderwerp om te bespreken.

d. De Commissie van de Toekomst

De ontwikkelingen rondom het coronavirus hebben tot extra beperkingen voor justitiabelen geleid in hun toch al beperkte bestaan. Ook de CvT's zijn in de coronaperiode stevig beperkt in hun mogelijkheden om contact te leggen met klagers en medewerkers. Het gebruik van beeldverbindingen is in opkomst en dit is veelbelovend als fysieke ontmoeting is uitgesloten (of vanwege efficiency redenen). In deze workshop werd verkend welke nieuwe benaderingen kunnen worden ontwikkeld voor het werk van de CvT's. Het directe contact met justitiabelen wordt in de toepasselijke wetgeving niet voor niets als een hoofdtaak van het werk van de CvT's genoemd. In het verlengde van de bijdrage van prof. mr. Vegter tijdens het plenaire onderdeel van deze themadag was deze workshop een uitnodiging aan "vrijdenkers" om het toezicht te moderniseren en toekomstbestendig te maken.

e. Het toenemend gewicht van het motiveringsbeginsel in de beklagrechtspraak

De CvT is belast met de beklagrechtspraak. De laatste jaren stelt (ook) de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, als hoogste beroepsrechter in het penitentiaire recht, in toenemende mate eisen aan de motiveringsplicht van besluiten van directeuren die de justitiabele in zijn of haar rechtspositie raken. Het systeem van promoveren en degraderen is hiervan een voorbeeld, maar ook de beslissingen ten aanzien van gedetineerden met een vlucht- en of maatschappelijke risico (hierna: GVM) maatregelen leidden zeer regelmatig tot beklag- en beroepszaken, waar de motivering van de extra toezichtmaatregelen de kern is van de beoordeling door de beklag- en beroepsrechter. Wat houdt precies het motiveringsbeginsel in het penitentiaire recht in? Welke eisen mag een beklagcommissie daaraan stellen en hoe beoordeelt de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming dit aspect van de rechtspraak? Hoe zal dit aspect zich ontwikkelen bij een nog steeds toenemende wet- en regelgeving met consequenties voor het verdere detentieverloop.

Aanvankelijk was er ook een zesde workshop met als thema het Kenniscentrum CvT. Dit is namelijk een rijke informatiebron voor de leden van de CvT's. Een werkgroep uit de Klankbordgroep CvT's is ten aanzien van het Kenniscentrum de in aanloop naar de landelijke themadag bezig geweest met de vraag "hoe verder te ontwikkelen, in het belang van de primaire doelgroep: de CvT?". Een groeiend aantal leden weet het Kenniscentrum te vinden, een aantal nog steeds te weinig. Beide groepen waren voor deze workshop uitgenodigd, maar in verband met een laag aantal inschrijvingen is deze workshop geannuleerd.

De dag werd afgesloten met een borrel, waar ruime gelegenheid werd geboden om met elkaar van gedachte te wisselen en ervaringen te bespreken.

3.3 Evaluatie van de landelijke themadag

Voor de landelijke themadag hadden zich circa 120 deelnemers aangemeld en veel CvT's waren vertegenwoordigd. Naast de leden van de CvT's waren ook vertegenwoordigd de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Inspectie Justitie en Veiligheid, de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming, het College voor de Rechten van de Mens en uiteraard DJI. Het aantal deelnemers was lager dan gebruikelijk, maar dit kan ook deels worden verklaard door het laat prikken van een datum (in verband met het verplaatsen van de themadag van november 2021) en terughoudendheid bij deelnemers in verband met de ontwikkelingen rondom het coronavirus.

Na afloop van de themadag hebben alle deelnemers een evaluatieformulier ontvangen. De Klankbordgroep CvT's zal bij het organiseren en samenstellen van het programma van de landelijke themadag 2023 dankbaar gebruikmaken van de informatie uit deze evaluatieformulieren. Zo zal worden bekeken of de dag interactiever kan worden georganiseerd met voldoende oog voor alle sectoren.

4. Overleg met de voorzitters van de CvT's

In navolging van de positieve ervaringen in 2021 heeft de Klankbordgroep CvT's ook in 2022 digitale voorzittersoverleggen georganiseerd. Hierbij is gehoor gegeven aan de wens om de overleggen op sectoraal niveau in te delen. Dit betekent dat voor de sectoren Jeugd en Forensische Zorg ieder apart een overleg is ingepland met de voorzitters van CvT's uit de eigen sector. Voor de sector Gevangeniswezen is daarnaast een regionale indeling gemaakt, waardoor voor deze sector in totaal vier overleggen zijn ingepland.

De voorzittersoverleggen vonden plaats op verschillende dagen in juni 2022. Ieder overleg werd voorgezeten door een lid van de Klankbordgroep CvT's. Van de 43 uitgenodigde voorzitters hebben 36 voorzitters (of vervangers) aan de overleggen deelgenomen. Tijdens de verschillende overleggen is onder meer gesproken over de volgende onderwerpen:

- Rol van de Klankbordgroep CvT's
- Input voor het beleidsplan Klankbordgroep CvT's 2022 – 2025
- Digitaal in plaats van rogatoir horen
- Klachtbehandeling van niet langer gedetineerde personen
- De inzet van klachtenfunctionarissen
- Formele bemiddeling
- Disciplinair straffen en afzonderen in detentie

De overleggen werden als prettig, leerzaam en informeel ervaren. Tijdens sommige overleggen werd ook de wens uitgesproken om frequenter op deze wijze bijeen te komen. De Klankbordgroep CvT's is voornemens om jaarlijks minimaal één ronde (digitale) voorzittersoverleggen te blijven organiseren.

5. Overleg met externe partijen

De Klankbordgroep CvT's heeft periodiek overleg met diverse externe partijen. Hieronder is een overzicht opgenomen van belangrijkste partijen met wie de Klankbordgroep CvT's in 2022 heeft gesproken.

5.1 Hoofddirecteur Dienst Justitiële Inrichtingen

De Klankbordgroep CvT's vindt het van belang op het hoogste niveau ingang te hebben bij de hoofddirectie van DJI. Uiteraard om zorgvuldig geselecteerde onderwerpen of ervaringen met betrekking tot de toezichtspraktijk rechtstreeks te kunnen communiceren en/of te bespreken. Maar ook om direct van de hoofddirecteur te horen hoe hij persoonlijk tegen het belang van het maatschappelijk toezicht in de inrichtingen aankijkt. In verband met het aanstellen van een nieuwe hoofddirecteur is sinds augustus 2021 plaatsvervangend hoofddirecteur van DJI de heer mr. drs. M.C.J. (Michel) Groothuizen het aanspreekpunt voor de Klankbordgroep CvT's.

Op 15 april 2022 heeft de Klankbordgroep CvT's overleg gehad met de heer Groothuizen. Bij dit overleg waren vanuit de Klankbordgroep CvT's de sectoren Gevangeniswezen en Forensische Zorg vertegenwoordigd. Ook was de liaison van DJI aanwezig bij het overleg. De volgende onderwerpen zijn onder meer besproken tijdens het overleg:

- Impact en evaluatie van de coronamaatregelen op gedetineerden
- Veiligheid van leden van de CvT's
- Disciplinair straffen en afzonderen in detentie
- Zorgen over de Forensische Zorg
- Samenwerking DJI en Klankbordgroep CvT's
- Landelijke themadag CvT's

Per 1 mei 2022 is de heer mr. W.F. (Wim) Saris benoemd tot directeur-generaal DJI. Het is nog niet bekend of de heer Groothuizen het aanspreekpunt blijft voor de Klankbordgroep CvT's of de heer Saris het aanspreekpunt wordt, waardoor het tweede overleg van 2022 met DJI niet heeft plaatsgevonden.

5.2 Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Een vertegenwoordiging van de Klankbordgroep CvT's overlegt als regel tweemaal per jaar met een vertegenwoordiging van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: IGJ). De Klankbordgroep CvT's beoogt in dit informele en besloten overleg specifieke informatie uit de toezichtspraktijk onder de aandacht van de IGJ te brengen. Gezondheidszorg voor justitiabelen is een permanent aandachtspunt binnen het toezicht van de CvT's. Het uitgangspunt van 'een gelijkwaardige gezondheidszorg in detentie aan die in de vrije samenleving' is daarbij referentiekader. De Klankbordgroep CvT's informeert in het

overleg de IGJ ook over de wenselijkheid (of noodzakelijkheid) om bij de thematische inspecties de CvT's te bevragen. De IGJ is ook vertegenwoordigd in de redactieraad van het Kenniscentrum CvT.

Op 16 juni 2022 kwamen de IGJ en de Klankbordgroep CvT's voor het eerst samen. Vanuit de Klankbordgroep CvT's waren de sectoren Gevangeniswezen, Forensische Zorg en Jeugd vertegenwoordigd. Het tweede overleg was op 15 december 2022, waarbij vanuit de Klankbordgroep CvT's de sectoren Gevangeniswezen en Forensische Zorg waren vertegenwoordigd. Onderwerpen die in de overleggen in 2022 onder meer aan de orde kwamen:

- Jaarplan en jaargesprekken van de afdeling Zorg voor asielzoekers en justitiabelen
- Klimaatproblematiek in detentie
- Zorgen over de Justitiële Jeugdinstellingen
- Palliatieve zorg in justitiële inrichtingen
- De toepassing van de onvrijwillige geneeskundige (be)handelingen
- Disciplinair straffen en afzonderen in detentie
- Vergrijzing in detentie
- Impact en evaluatie van de coronamaatregelen op gedetineerden
- Personeelssituatie justitiële inrichtingen

5.3 Inspectie Justitie en Veiligheid

De Klankbordgroep CvT's heeft als doelstelling om de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: IJenV) te voorzien van de praktijkervaring van de CvT's. Dit bestaat onder meer uit het aandragen van mogelijke inspectiethema's voor het lopende jaar of ten behoeve van het jaarplan voor het komende jaar. Eveneens doet de Klankbordgroep CvT's de suggestie om bij thematische inspecties in instellingen en inrichtingen 'standaard' een delegatie van de CvT te bevragen en illustreert de Klankbordgroep CvT's het belang hiervan. Doelstelling van de Klankbordgroep CvT's is daarnaast om van IJenV te vernemen welke ervaringen op structureel organisatorisch niveau zij opdoet bij haar werkzaamheden, opdat de Klankbordgroep CvT's de relevantie daarvan voor de toezichtpraktijk van de CvT's via het Kenniscentrum kan doorgeven. De IJenV is ook vertegenwoordigd in de redactieraad van het Kenniscentrum CvT.

Tweemaal per jaar vindt een overleg plaats tussen IJenV en de Klankbordgroep CvT's. Het eerste overleg was op 21 april 2022 met vanuit de Klankbordgroep CvT's een vertegenwoordiging van de sectoren Gevangeniswezen en Forensische Zorg. Het tweede overleg vond plaats op 20 oktober 2022 met een vertegenwoordiging van de sectoren Gevangeniswezen, Jeugd en Forensische Zorg vanuit de Klankbordgroep CvT's. Tijdens de twee overleggen in 2022 is onder meer gesproken over:

- Zorgen over de Justitiële Jeugdinstellingen
- Re-integratie van gedetineerden

- Disciplinair straffen en afzonderen in detentie
- Impact en evaluatie van de coronamaatregelen op gedetineerden
- Verzwaring regime EBI
- Personeelssituatie justitiële inrichtingen
- Naleving Gedragscode DJI

5.4 Minister voor Rechtsbescherming

Een delegatie van de Klankbordgroep CvT's overlegt éénmaal per jaar met de relevante bewindspersoon in het kabinet. In het kabinet Rutte IV is dit de Minister voor Rechtsbescherming, de heer F.M. (Franc) Weerwind, die is benoemd op 10 januari 2022. De minister wordt in het overleg bijgestaan door de hoofddirecteur van DJI. De Klankbordgroep CvT's levert voor dit overleg agendapunten aan die zij vanuit de ervaring uit de toezichtpraktijk van voldoende gewicht acht om op dat niveau te bespreken.

Gedurende het verslagjaar heeft tot teleurstelling van de Klankbordgroep CvT's geen overleg met de minister plaatsgevonden. Ondanks herhaalde verzoeken van de zijde van de Klankbordgroep CvT's heeft DJI nagelaten dit in het verslagjaar te organiseren.

5.5 Nationaal Preventie Mechanisme

Nederland vindt dat mensen aan wie op basis van wet- en regelgeving de vrijheid is ontnomen of is beperkt niet vernederend of mensonterend mogen worden behandeld. Het gaat daarbij om mensen die een vrijheidsstraf ondergaan of om mensen die door ziekte zichzelf of anderen kunnen beschadigen en daarom in hun vrijheid zijn beperkt. In dit kader is in 2010 het VN-verdrag 'Optional Protocol to the Convention Against Torture' (hierna: OPCAT) ondertekend. Het is een verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Om ervoor te zorgen dat Nederland aan de verplichtingen van het OPCAT voldoet is er geen aparte organisatie opgericht. In Nederland zijn namelijk al verschillende organisaties die vanuit hun eigen verantwoordelijkheid toezicht houden op dit aspect. Wel is het Nationaal Preventie Mechanisme (hierna: NPM) opgericht, een netwerk waarin deze organisaties samenwerken vanuit hun bestaande bevoegdheden en rollen die elk afzonderlijk hun NPM-taak uitvoeren. De volgende organisaties voeren een NPM-taak uit:

- JlenV, tevens coördinator van het netwerk in Nederland
- IGJ
- RSJ
- Klankbordgroep CvT's
- Landelijke Commissie van Toezicht Arrestantenzorg
- Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee

De Klankbordgroep CvT's is geen lid van het NPM, maar toehoorder. Een vertegenwoordiger van de Klankbordgroep CvT's neemt deel aan de vergaderingen van het NPM en deze vertegenwoordiger bespreekt daar wat uit de toezichtpraktijk van de CvT's relevant is voor het NPM. Dat zijn per definitie de aspecten van rechtspositie, het respect voor de erkende mensenrechten daaronder begrepen. De vertegenwoordiger rapporteert in de vergadering van de Klankbordgroep CvT's wat in het NPM-overleg door andere deelnemers wordt ingebracht, zodat de informatie ook kan worden doorgegeven aan de CvT's.

Het werkveld heeft de wens geuit om het NPM anders in te richten en onder te brengen bij één instantie. Berenschot heeft de opdracht gekregen om te verkennen en in grote lijnen in kaart te brengen wat er nodig is om het NPM onder te kunnen brengen bij het College voor de Rechten van de Mens (hierna: CRM). Het is de bedoeling dat er een voorstel wordt gedaan voor hoe de samenwerking met de toezichthoudende instanties eruit moet komen te zien, evenals de invulling van de NPM-taken door het CRM. Berenschot is eind 2021 gestart met deze opdracht. De Klankbordgroep CvT's is nauw betrokken geweest bij het onderzoek. Het rapport van Berenschot, met een nota met beslispunten van de beleidsdirectie is in 2022 voorgelegd aan de minister. De Klankbordgroep CvT's heeft ten tijde van het schrijven van dit verslag nog geen kennisgenomen van het rapport van Berenschot. Dit zal pas het geval zijn als de minister het rapport met een standpuntbepaling aan de Tweede Kamer heeft gezonden.

5.6 Nationale ombudsman

Een delegatie van de Klankbordgroep CvT's overlegt eenmaal per jaar met de Nationale ombudsman (hierna: de NO). De NO is specifiek geïnteresseerd in de kwaliteit van het Nederlandse detentiesysteem, of wel hoe de staat omgaat met justitiabelen, gemeten tegen bijvoorbeeld het generieke uitgangspunt dat 'gedetineerden aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming (....) noodzakelijk zijn'. Daarnaast krijgt de NO te maken met klachten over aspecten in of gerelateerd aan het detentiesysteem die niet vallen onder het specifieke klachtrecht van de drie beginselenwetten. De NO beschouwt de ervaringen van het onafhankelijk maatschappelijk toezicht van de CvT's als een belangrijke informatiebron.

Op 17 februari 2022 sprak de voorzitter van de Klankbordgroep CvT's met de Nationale ombudsman, de heer mr. R.F.B. (Reinier) van Zutphen en zijn strategisch adviseur, tijdens een kennismakingsbezoek in het vergadercentrum van de PI Utrecht, locatie Nieuwersluis. Tijdens het overleg is onder meer gesproken over:

- Detentie in coronatijd
- Klachten van gedetineerden en hun naasten
- Disciplinaire straffen en afzonderen in detentie
- De terugkeer in de maatschappij (reclassering)

- NPM

Hierna heeft op 15 september 2022 het reguliere jaarlijkse overleg plaatsgevonden met de Nationale ombudsman. Vanuit de Klankbordgroep CvT's was alleen de sector Gevangeniswezen vertegenwoordigd. Tijdens dit overleg is gesproken over:

- Vreemdelingendetentie in PI Ter Apel
- Klachten over grensoverschrijdend gedrag in vrouwengevangenissen
- Vreemdelingenbewaring
- Veteranen in detentie
- Levenslanggestraften
- Corona en detentie

5.7 Raad voor de Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming

De Klankbordgroep CvT's overlegt tweemaal per kalenderjaar met de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: RSJ), omdat belangrijke delen van de respectievelijke taken en bevoegdheden elkaar raken of zelfs overlappen. Het duidelijkste voorbeeld hiervan is de beroepsrechtspraak door de RSJ van de beklagrechtspraak door de beklagcommissies uit de CvT's. De Klankbordgroep CvT's benut het overleg door relevante ervaringen uit de toezichtpraktijk met de RSJ te bespreken. De Klankbordgroep CvT's vraagt de RSJ naar actuele zaken, voorbereiding van RSJ-adviezen hieronder begrepen, die van belang zijn voor de toezichtpraktijk van de CvT en die de Klankbordgroep CvT's met de CvT's kan communiceren en/of via het Kenniscentrum kan publiceren. Naast onderwerpen die rechtstreeks voortkomen uit de doelstelling van het overleg komen ook actuele zaken aan de orde als de kwaliteitsbevordering van het toezicht en afstemming van digitalisering. Sinds oktober 2014 is wat betreft de positie van de Klankbordgroep CvT's met de RSJ afgesproken dat de CvT's via de Klankbordgroep CvT's worden bevraagd in de voorfase van RSJ-advisering bij voor het toezicht van de CvT's relevante onderwerpen.

In het verslagjaar overlegde de Klankbordgroep CvT's met de RSJ op 21 april 2022 en 17 november 2022. Bij beide overleggen was waren de sectoren Gevangeniswezen en Forensische Zorg vertegenwoordigd vanuit de Klankbordgroep CvT's. Onderwerpen die in de overleggen in 2022 onder meer aan de orde kwamen:

- Adviesprogramma 2022 en 2023 RSJ
- NPM
- Doorlooptijden RSJ
- Disciplinair straffen en afzonderen in detentie
- Evaluatie Veegwet

- Veiligheid van leden van de CvT's
- Zorgen over de Forensische Zorg en Justitiële Jeugdinrichtingen
- Racisme en discriminatie in detentie
- Georganiseerde criminaliteit tijdens detentie

Voorts is gesproken over de aanwezigheid van een lid van de CvT bij een beklagzitting, als het lid eerder in de rol van maandcommissaris met de betrokken klager heeft gesproken. Het gaat dan om de situatie dat zowel klager als de directie expliciet geen bezwaar hebben dat het betreffende lid deel uitmaakt van de beklagcommissie. De lijn in de jurisprudentie van de RSJ is wisselend. De RSJ zal als zich een casus aandient die zich daarvoor leent zijn standpunt bepalen.

Tot slot waren in het verslagjaar mevrouw Jozien Schrale-Oranje en de heer Hans Oud betrokken als gesprekspartners bij het RSJ-advies 'Vergrijzing in detentie' van 5 december 2022.

6. Jaarverslagen van de CvT's

Op de website van DJI worden de jaarverslagen van de CvT's gepubliceerd. De Klankbordgroep CvT's is verheugd om vast te stellen dat over 2021 inmiddels 38 van de 43 CvT's hun jaarverslag ter publicatie hebben aangeboden aan DJI. De Klankbordgroep CvT's spreekt de hoop uit dat de jaarverslagen over 2022 voortvarend zullen worden opgesteld en gepubliceerd.

Het analyseren van de jaarverslagen was voor 2014 een taak van de RSJ. In de periode 2014 tot en met 2018 heeft de Klankbordgroep CvT's de jaarverslagen van de CvT's geanalyseerd. De jaarverslagen werden over de leden verdeeld en zij lazen de verslagen, reageerden daarop naar de CvT's en haalden er good practices uit ten behoeve van andere CvT's. De Klankbordgroep CvT's heeft bij de hoofddirectie van DJI aangedrongen om het analyseren van de jaarverslagen van de CvT's over te nemen. De CvT's maken hun jaarverslag namelijk conform wettelijke opdracht en de analyse ervan op beleidsmatige thema's behoort naar de mening van de Klankbordgroep CvT's daarom formeel thuis bij de Minister voor Rechtsbescherming, materieel bij de hoogst verantwoordelijke instantie, de hoofddirectie van DJI. Dit past bovendien in de ambitie van DJI om een lerende organisatie te zijn en ook daarvoor zijn de jaarverslagen een specifieke en belangrijke informatiebron. Gebruik in bovenstaande zin van de jaarverslagen is zeker ook stimulerend voor de CvT's om voldoende tijd en energie in de jaarverslagen te steken. Gedurende het verslagjaar 2020, heeft DJI de jaarverslagen over 2019 geanalyseerd. In februari 2021 is de Klankbordgroep CvT's geïnformeerd over de uitkomsten van deze analyse. In 2021 heeft DJI ervoor gekozen om deze analyse niet voort te zetten ten aanzien van de jaarverslagen over 2020. Aan deze beslissing ligt onder meer ten grondslag dat de inhoud van beschikbare jaarverslagen soms lastig te duiden en te analyseren is. In verband met personele wisselingen en de ontwikkelingen rondom het formaliseren van de Klankbordgroep CvT's is in 2022 het voornemen van de Klankbordgroep CvT's en DJI niet van de grond gekomen om het format voor de jaarverslagen aan te passen in de hoop dat de inhoud van de jaarverslagen daarmee beter bruikbaar wordt. In het kader van het formaliseren van de Klankbordgroep CvT's is het analyseren van de jaarverslagen wederom een besprekingspunt en het aanpassen van het format van de jaarverslagen wordt meegenomen in het beleidsplan van de Klankbordgroep CvT's.

7. Overige activiteiten

7.1 Signalen en vragen van CvT's

De Klankbordgroep CvT's heeft in 2022 verschillende signalen en vragen van CvT's ontvangen over thema's die direct of indirect waren verbonden aan de toezichhoudende taak. Doorgaans gaat het om onderwerpen die het werk van alle of een groot deel van de CvT's betreffen. Voorbeelden van onderwerpen waarover de Klankbordgroep CvT's signalen en/of vragen heeft ontvangen:

- Veiligheid van de leden van CvT's
- Impact van de coronamaatregelen op gedetineerden
- Disciplinair straffen en in het bijzonder afzonderen in detentie
- Achterstanden in de klachtafhandeling
- Personeelstekort en ziekteverzuim
- Beleid inzake bestelde boodschappen (m.n. versproducten) en overplaatsing
- Leesbaarheid van de huisregels

7.2 Project Beklagrecht

De RSJ signaleerde in het rapport "Spanning in detentie" van 25 november 2019 een sterke toename van het aantal beklag- en beroepszaken en een verhoging van de werklast bij de CvT's en de beroepscommissie bij de RSJ, waardoor de doorlooptijden in het gedrang komen. De oorzaken hiervoor liggen volgens de RSJ in belangrijke mate in een 'klagen-om-te klagen-cultuur', waardoor een groot aantal zogenaamde 'futiele' klachten wordt ingediend. De RSJ had onder meer aanbevolen om via een pilot ervaring op te doen met een intern en informeel klachtensysteem en met het heffen van griffierecht. In navolging hiervan heeft DJI het 'Project Beklagrecht' opgestart. De Klankbordgroep CvT's was gevraagd bij dit project betrokken te zijn. Het project viel uiteen in twee onderdelen: het eerste onderdeel bestond uit een pilot met het inzetten van een klachtenfunctionaris in de PI Nieuwegein en de PI Zuid-Oost. De Klankbordgroep CvT's maakte onderdeel uit van de stuurgroep beklagrecht en nam deel aan de expertsessies. Het andere onderdeel van het project was een WODC-onderzoek naar de invoering van griffierecht bij beklag in detentie uitgevoerd door onderzoeksbureau Pro Facto. De Klankbordgroep CvT's is hiervoor geïnterviewd en heeft eveneens deelgenomen aan de expertsessies. De uitkomsten van beide onderdelen van dit project heeft de Minister voor Rechtsbescherming op 5 juli 2022 gedeeld met de Tweede Kamer. Dat er een 'klagen-om-te-klagen-cultuur' zou bestaan en dat gedetineerden steeds meer 'futiele klachten' indienen, blijkt niet te onderbouwen met cijfers. Het WODC-onderzoek en de pilot bieden echter wel aanknopingspunten om het beklagrecht te verbeteren. De Minister voor Rechtsbescherming neemt de aanknopingspunten ter harte. Uit de pilot van DJI blijkt dat de inzet van een klachtenfunctionaris bijdraagt aan een vermindering van het aantal klachten dat in de formele klachtenprocedure terecht komt. Met DJI wil de Minister voor Rechtsbescherming onderzoeken of de

taak van bemiddelaar, in alle PI's waar dat nog niet is gebeurd, belegd kan worden. Daarnaast hebben de onderzoekers van Pro Facto gewezen op diverse verbetermaatregelen die naast of in plaats van het heffen van griffierechten kunnen worden overwogen. Deze verbetermaatregelen worden verder onderzocht, omdat de Minister voor Rechtsbescherming het heffen van griffierecht ziet als een ultimatum remedium. Ook de Klankbordgroep CvT's is betrokken bij het verder onderzoek naar de verbetermaatregelen.

7.3 Consequenties coronaproblematiek voor justitiabelen

De Klankbordgroep CvT's heeft bij verschillende organisaties aandacht gevraagd voor de consequenties die de coronaproblematiek heeft gehad voor justitiabelen. Vooralsnog was niemand bereid om dit te evalueren. De Klankbordgroep CvT's heeft hier zelf geen capaciteit voor. De Klankbordgroep CvT's heeft een brief geschreven aan de voorzitter van de tijdelijke commissie corona die belast is met het voorbereiden van een parlementaire enquête om onderzoek te doen naar het coronabeleid. In deze brief is verzocht om de penitentiaire inrichtingen en de gedetineerden en patiënten die in Nederland in detentie verblijven mee te nemen in het onderzoek. De brief van 12 september 2022 is als bijlage 2 aan dit verslag gehecht.

7.4 Werkbezoek van een afvaardiging van de Belgische CTRG

Op 27 en 28 oktober 2022 heeft het Kenniscentrum Commissie van Toezicht een tweedaags werkbezoek georganiseerd voor een afvaardiging van de Belgische Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen (hierna: CTRG) en de Belgische CvT's. De afvaardiging bestond uit de voorzitter, de ondervoorzitter en een lid van de CTRG, de directeur administratieve processen, een administratief verantwoordelijke en een coördinator van de Commissies van Toezicht. De Klankbordgroep CvT's heeft een bijdrage geleverd aan dit werkbezoek, onder meer bij de ontvangst van de afvaardiging. Op de tweede dag stond een rondleiding door de PI Utrecht, locatie Nieuwersluis, op het programma. De dag werd afgesloten met een intercollegiaal overleg, waarbij aanwezig waren een plv. vestigingsdirecteur van PI Utrecht, locatie Nieuwersluis, de voorzitter van de Klankbordgroep CvT's tevens voorzitter van de CvT PI Utrecht, locatie Nieuwersluis, de plv. voorzitter van de CvT Detentiecentrum Schiphol tevens lid van CvT PI Nieuwegein, locatie Zeist en twee CvT-secretarissen.

7.5 Brief met advies CvT's inzake 'Informatievoorziening vanuit de directie'

Naar aanleiding van vragen over het onderwerp 'informatievoorziening vanuit de directie aan de CvT' heeft de Klankbordgroep CvT's een advies opgesteld. Dit advies is per brief van 20 december 2022 verspreid onder de CvT's. Hierbij is stilgestaan bij de wettelijke basis voor de informatievoorziening, waarna specifiek aandacht is besteed aan belangrijke feiten en omstandigheden die de CvT dient te weten om de toezichthoudende taak naar behoren te kunnen uitoefenen. Hierbij is ook een niet

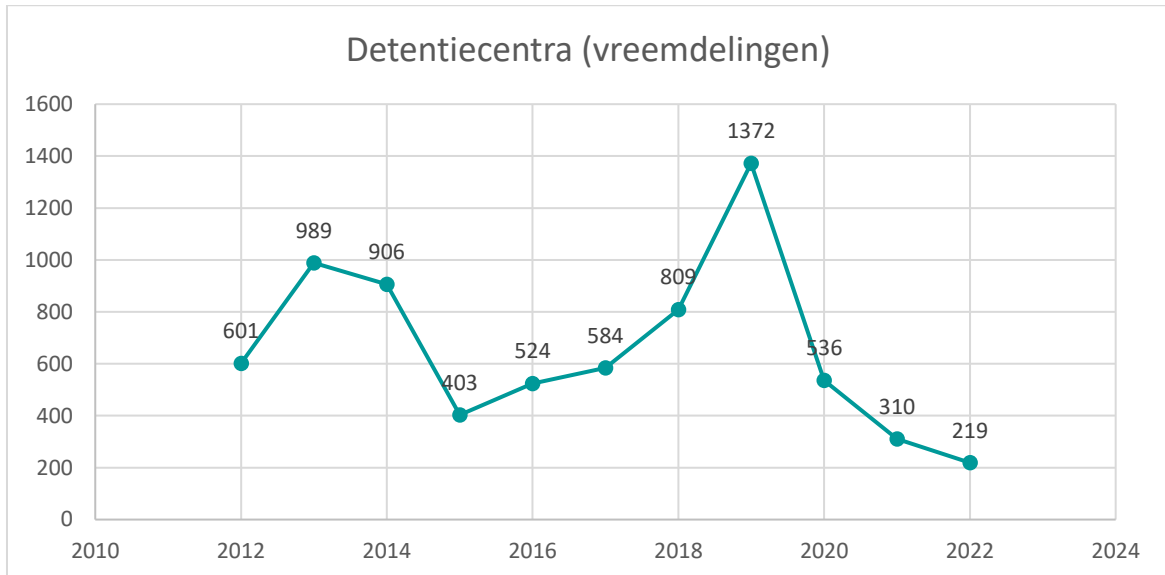
limitatieve opsomming van voorbeelden gegeven waaraan kan worden gedacht. Tot besluit is nog ingegaan op de vraag wanneer welke informatie aan wie zou moeten worden verstrekt. De brief van 20 december 2022 is als bijlage 3 aan dit verslag gehecht.

7.6 Commissies van Toezicht op de Arrestantenzorg

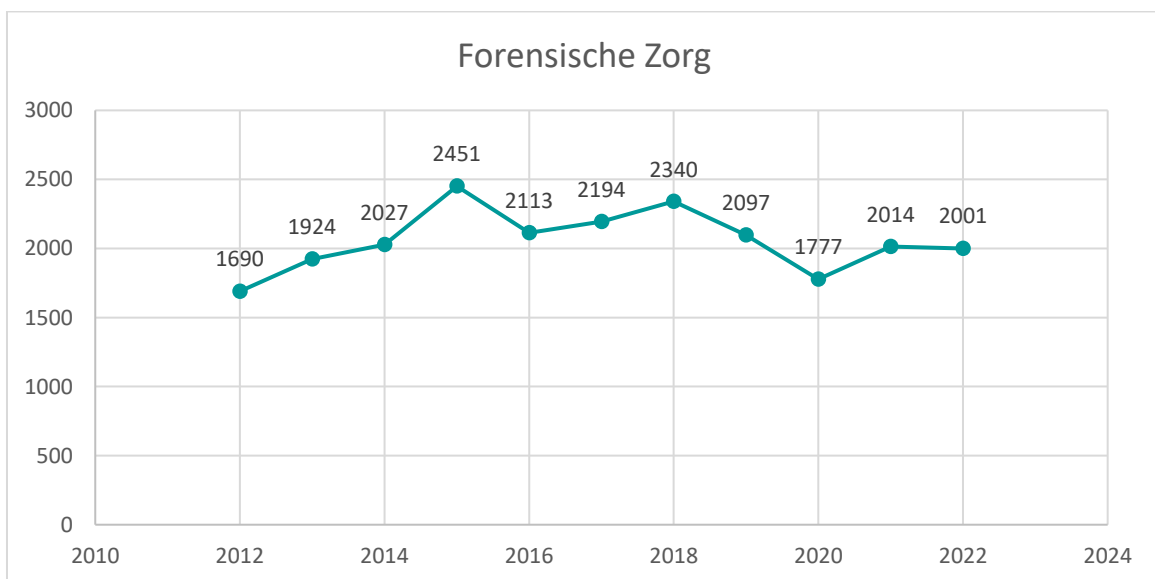
De Commissies van Toezicht op de Arrestantenzorg (hierna: CTA's) houden toezicht op de wijze waarop de politie voor de door haar ingeslotenen zorgt. In de redactieraad van het Kenniscentrum CvT is de CTA vertegenwoordigd sinds 2018. Daarnaast heeft een afvaardiging van de Klankbordgroep CvT's op vrijdag 23 september 2022 de conferentie voor alle CTA-leden bijgewoond met het thema 'Zorg voor personen met geestelijke gezondheidsproblematiek binnen de arrestantenzorg'.

8. Jaarcijfers 2022

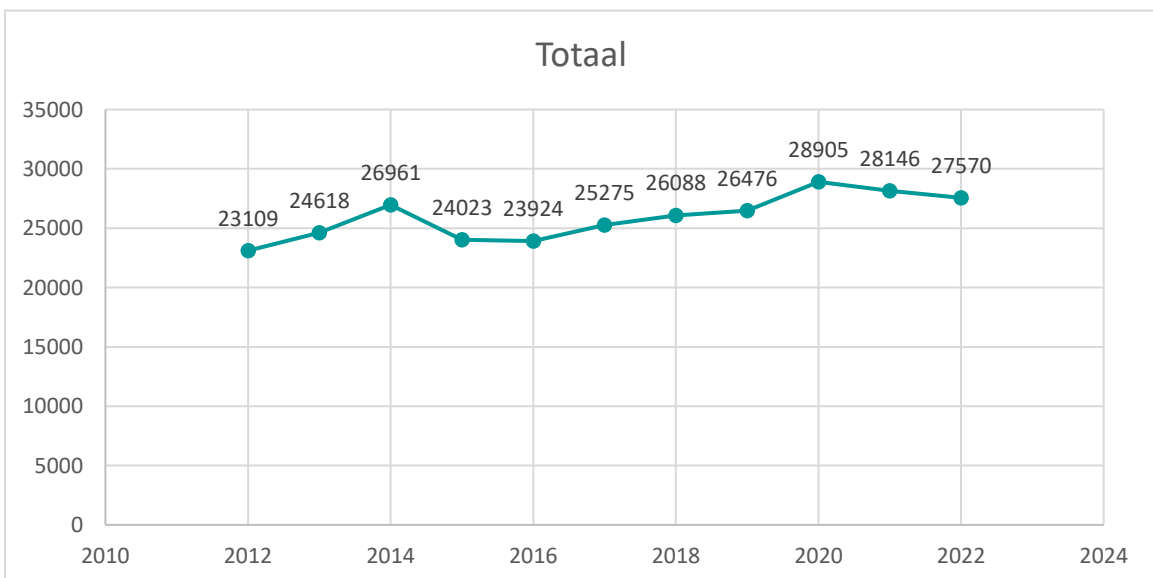
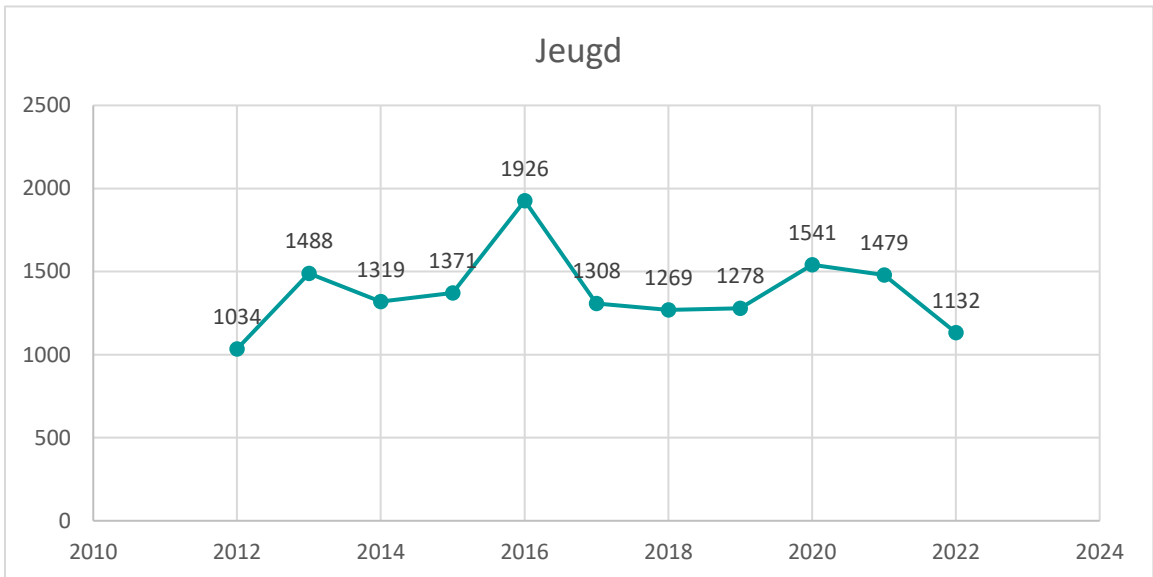
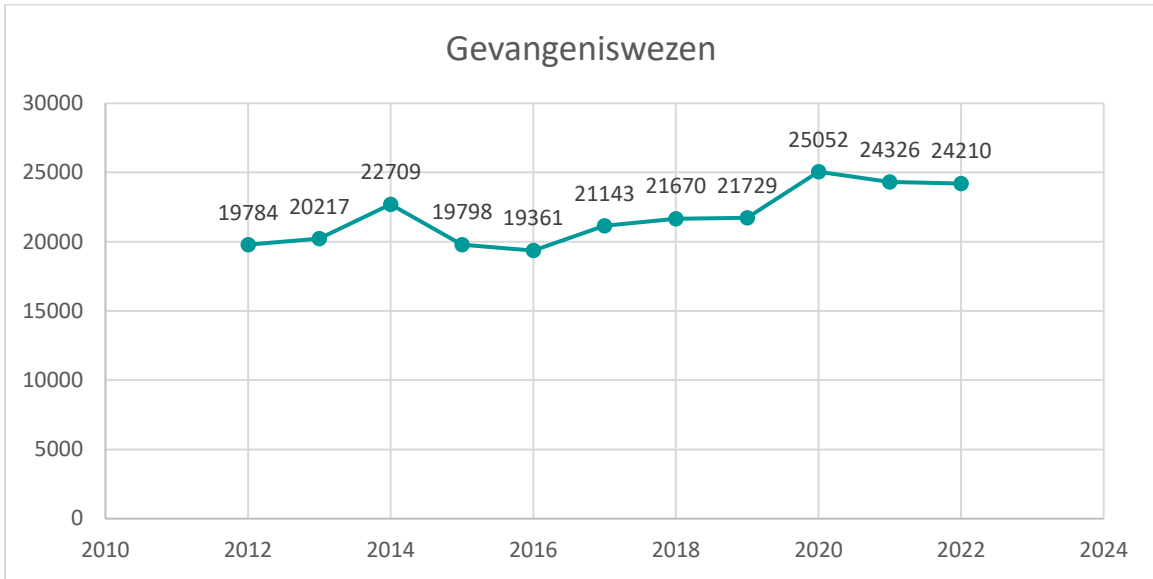
8.1 Stijging/daling klachten per jaar en per sector over de periode 2012-2022¹

NB: Over de jaren 2012 tot en met 2019 werden de klachten van Detentiecentrum Schiphol (DCS) meegenomen in de cijfers voor de sector Detentiecentra (vreemdelingen), vanwege de gewijzigde populatie van DCS is besloten om deze klachten vanaf 2020 mee te nemen in de cijfers voor de sector Gevangeniswezen.

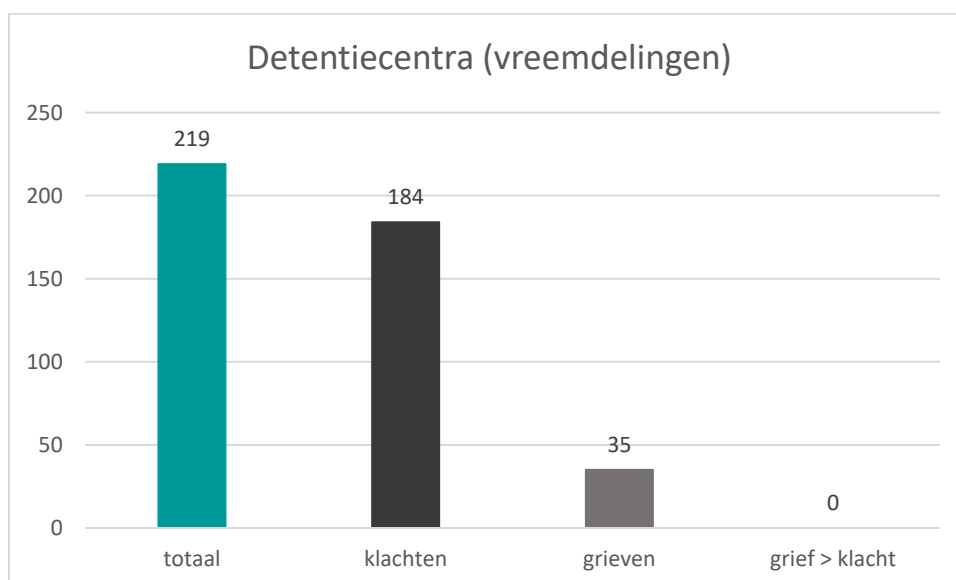
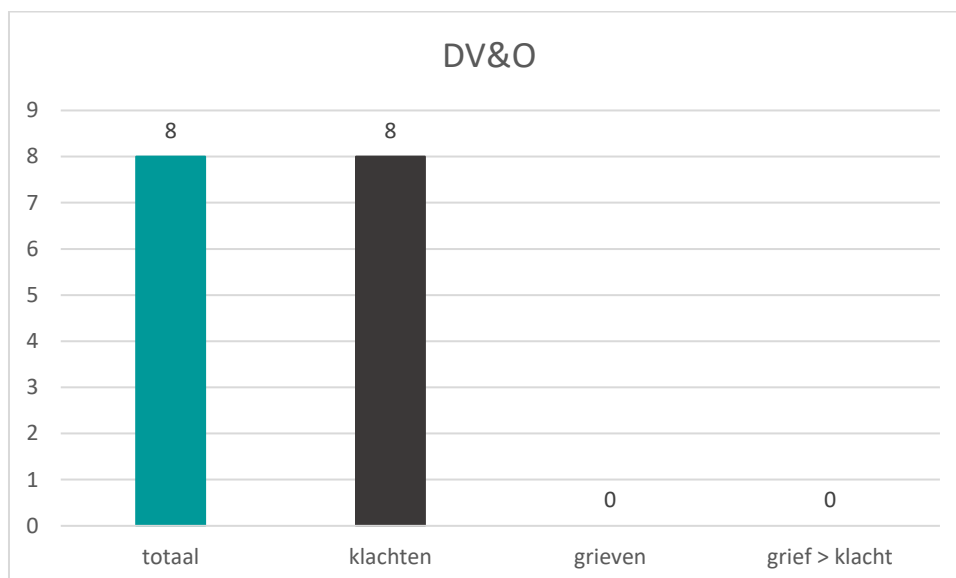

¹ De verwerkte informatie is actueel op 6 januari 2023.

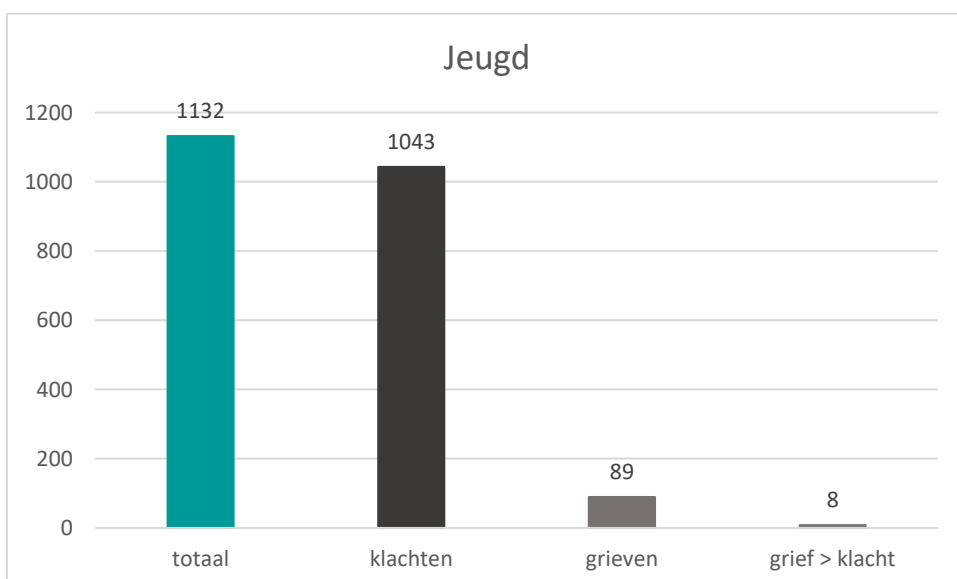
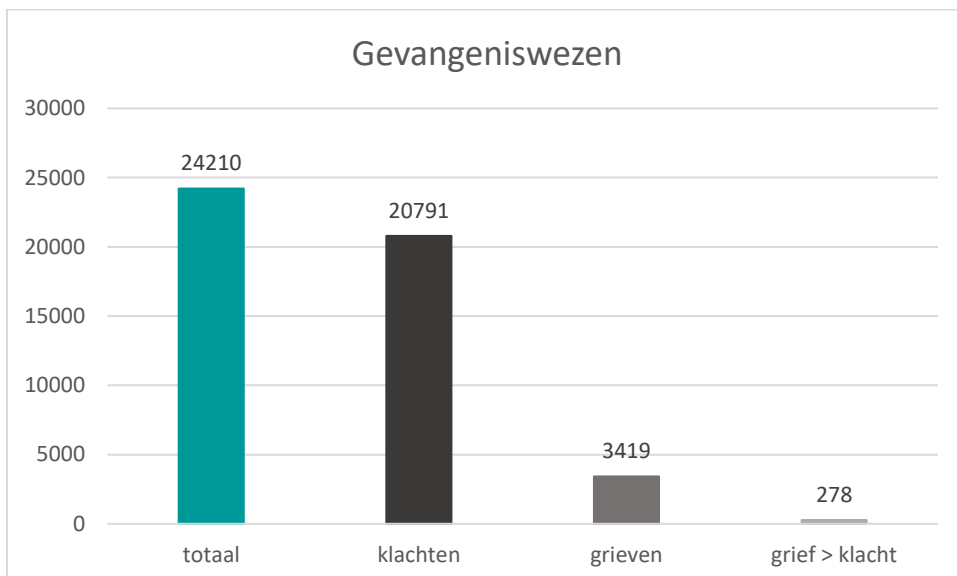
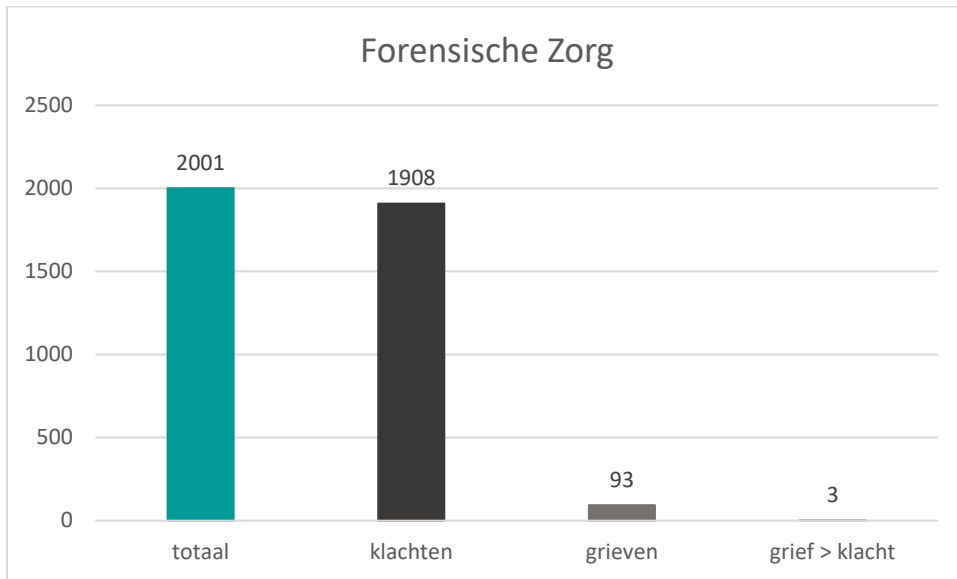

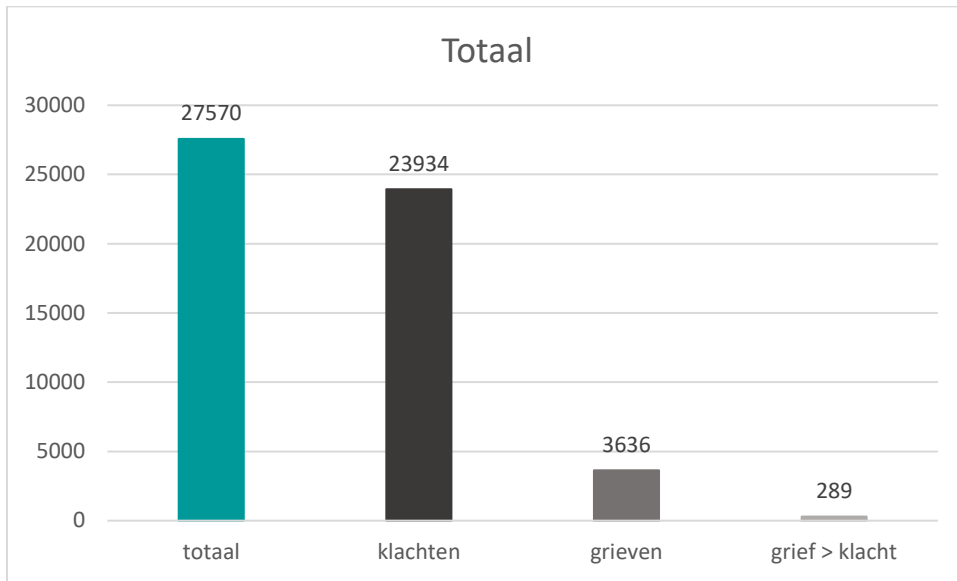
8.2 Jaaroverzicht 2022 klachten, grieven en grief naar klacht per sector²

Met ingang van 1 januari 2021 is de Veegwet in werking getreden. Onderdelen van de Veegwet zijn het beklagrecht voor de CvT bij de Dienst Vervoer & Ondersteuning en de formele bemiddeling in de Pbw. Dit betekent dat er met ingang van 1 januari 2021 niet alleen klachten, maar ook grieven geregistreerd worden.

² De verwerkte informatie is actueel op 6 januari 2023.

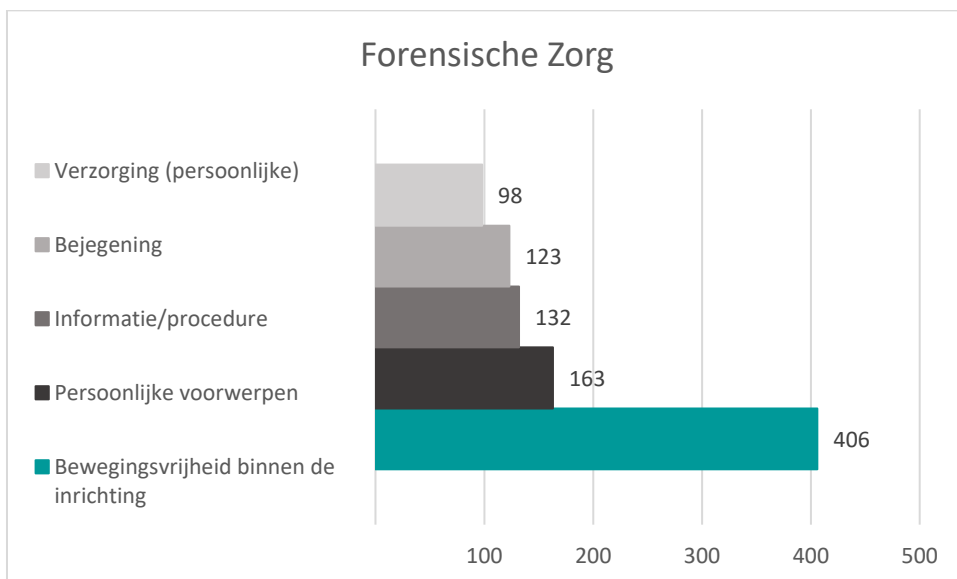
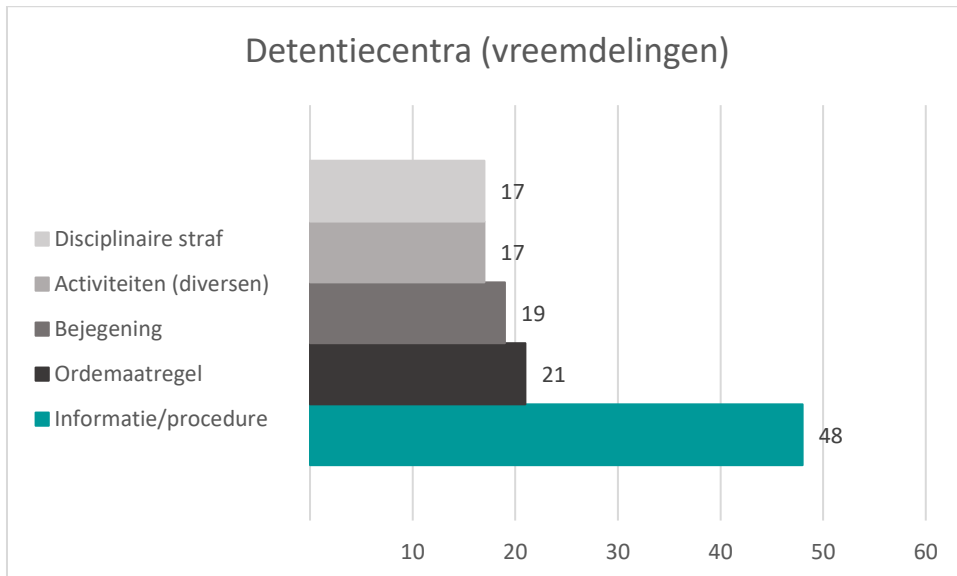
8.3 Jaaroverzicht 2022 per sector en per onderwerp, klachten en grieven³

2022	DV&O (alleen klachten)	Totaal	Klachten	Grieven	Grief > klacht	Forensische zorg	Totaal	Klachten	Grieven	Grief > klacht	Gevangeniswezen	Totaal	Klachten	Grieven	Grief > klacht	Jeugd	Totaal	Klachten	Grieven	Grief > klacht	TOTAAL (klachten + grieven)	
	Detentiecentra																					
Activiteiten (arbeid)		1	1				59	56	3			994	835	159	6		3	3				1057
Activiteiten (diversen)		17	17				16	15	1			977	848	129	15		59	57	2			1069
Activiteiten (luchten)		2	1	1			54	53	1	1		696	595	101	9		54	48	6			806
Activiteiten (sport)							9	8	1			322	259	63	4		4	4				335
Behandeling							64	62	2			129	117	12	1		12	12				205
Bejegening		19	10	9			123	110	13	1		1421	710	711	37		139	118	21	1		1702
Bewegingsvrijheid binnen de inrichting							406	406				72	66	6	1		59	56	3			537
BVT – vrijheidsbeperkende middelen	2																					2
Compensatie		1		1			2	2				56	38	18	1		4	4				63
Contact buitenwereld (bellen)		3	3				71	59	12			814	703	111	9		20	20				908
Contact buitenwereld (bezoek)		3	2	1			68	64	4			1314	1128	186	18		31	28	3			1416
Contact buitenwereld (media)							4	3	1			20	18	2								24
Contact buitenwereld (post)		2	2				64	61	3			401	340	61	3		7	4	3			474
Controle		13	13				89	86	3			442	389	53	10		41	36	5			585
Dagprogramma, beveiliging en toezicht op maat												1304	1254	50	5		8	8				1312
Dienst terugkeer en vertrek		1	1									4	4									5

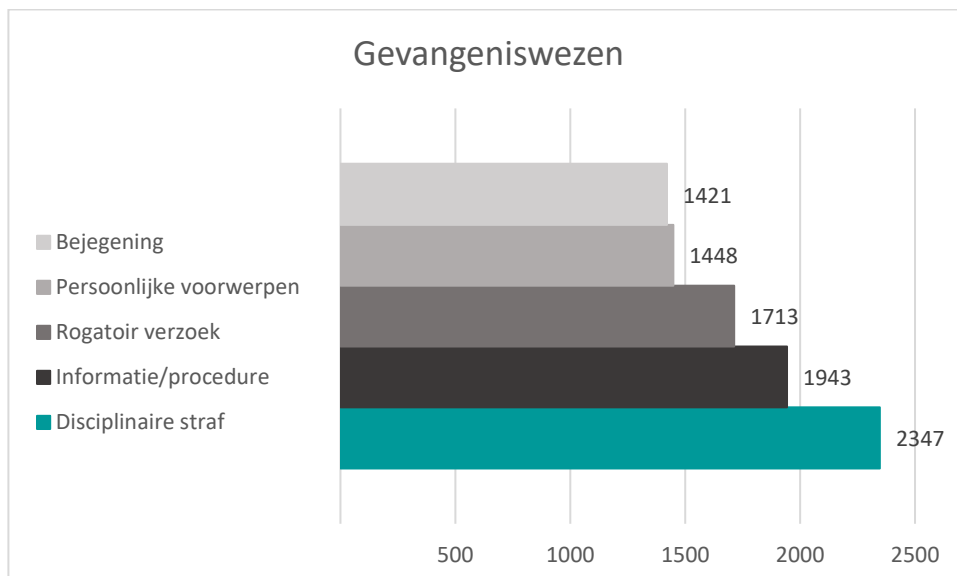
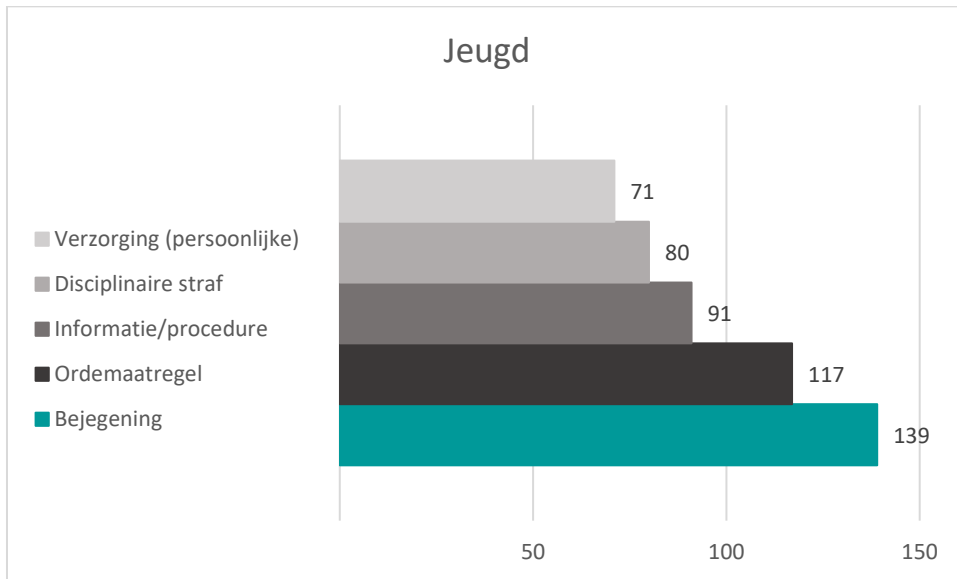
³ De verwerkte informatie is actueel op 6 januari 2023.

Disciplinaire straf			17	17				1		1				2347	2329	18	2		80	71	9	2	2445	
Dwangbehandeling								73	71	2				95	94	1								168
Eisen verblijfsruimte			1	1				14	14					555	439	116	15		12	8	4			582
Geweld			4	4				4	4					77	69	8			9	9				94
Informatie/procedure			48	36	12			132	130	2				1943	1565	378	28		91	89	2			2214
ISD (interventies + behandeling)														65	59	6	1							65
Nog onbekend			8	8				47	37	10				292	256	36	1		9	6	3			356
Ordemaatregel			21	21				63	63		1			1049	1029	20	1		117	114	3	2		1250
PBW - Onderzoek aan het lichaam	1																							1
PBW - Vrijheidsbeperkende middelen	5																							5
Persoonlijke voorwerpen			13	9	4			163	149	14				1448	1152	296	27		56	55	1			1680
Regime			4	3	1			4	4					514	467	47	6		1	1				523
Rekening courant/zak- en kleedgeld			4	4				60	58	2				616	481	135	18		17	14	3			697
Rogatoir verzoek			1	1				83	83					1713	1711	2			52	52				1849
Schadeverhaal								5	5					21	19	2	2		5	4	1	1		31
Selectie/overplaatsing (extern)								10	10					387	364	23	3		5	5				402
Selectie/overplaatsing (intern)			8	8				22	22					355	305	50	2		6	6				391
Time-out														3	2	1			32	28	4	1		35
Toezicht								7	5	2				35	34	1	1							42
Transport								1	1					43	37	6								44
Verlaten inrichting								40	40					437	422	15	2		30	29	1			507
Verzorging (diversen)			8	7	1			42	34	8				1067	779	288	25		65	61	4			1182
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)								15	14	1				342	313	29	2		5	5				362
Verzorging (medische)			15	10	5			88	85	3				1275	1115	160	17		28	27	1			1406
Verzorging (persoonlijke)			5	5				98	94	4				565	453	112	6		71	61	10	1		739
Totaal	8		219	184	35	0		2001	1908	93	3			24210	20791	3419	278		1132	1043	89	8		27570

8.4 Top 5 onderwerpen per sector⁴

⁴ De verwerkte informatie is actueel op 6 januari 2023.

8.5 Jaaroverzicht 2022 per sector, per onderwerp met afdoeningsmodaliteit⁵

DV&O	Totaal (klachten + grieven)	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver
BVT – Vrijheidsbep. middelen	2		2									
PBW – Onderzoek a/h lichaam	1				1							
PBW - Vrijheidsbep.middelen	5		1	1	3							
Totaal	8		3	1	4							

Detentiecentra (vreemdelingen)	Totaal (klachten + grieven)	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver
Activiteiten (arbeid)	1					1						
Activiteiten (diversen)	17		1			2	4					10
Activiteiten (lucht)	2						1				1	
Bejegening	19					1	3	1			6	8
Compensatie	1										1	
Contact buitenwereld (bellen)	3					1						2
Contact buitenwereld (bezoek)	3		1								1	1
Contact buitenwereld (post)	2				1			1				
Controle	13	1				6	5	1				
Dienst terugkeer en vertrek	1											1
Disciplinaire straf	17	3	3			1	3					7
Eisen Verblijfsruimte	1											1
Geweld	4							1				3
Informatie/procedure	48		2			5	12	6			11	12
Nog onbekend	8				1	1	5	1				
Ordemaatregel	21	1	6			9	3					2

⁵ De verwerkte informatie is actueel op 6 januari 2023.

Persoonlijke voorwerpen	13					1	9	1				2
Regime	4										1	3
Rekening courant./zak- en kleedgeld	4						2	2				
Rogatoir verzoek	1											1
Selectie/overplaatsing (intern)	8		2					1				5
Verzorging (diversen)	8		1			2	2	1	1		1	
Verzorging (medische)	15					8		3			3	1
Verzorging (persoonlijke)	5							3				2
Totaal	219	5	16			10	30	56	15	1	25	61

Forensische Zorg	Totaal (klachten + grieven)	Geground	Ongegrond	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver
Activiteiten (arbeid)	59	2	3			36	5	6	1		1	5
Activiteiten (diversen)	16					4	4	3	1			4
Activiteiten (lucht)	54	3	12	2		1	13	3	1		1	18
Activiteiten (sport)	9					3		2	1		1	2
Behandeling	64		3		2	13	8	14	2			22
Bejegening	123		1		4	58	11	24	2		5	18
Bewegingsvrijheid	406	11	88	9		64	60	33	11			130
Compensatie	2						1					1
Contact buitenwereld (bellen)	71		17			6	6	10	3		3	26
Contact buitenwereld (bezoek)	68	2	12		1	5	16	5	1			26
Contact buitenwereld (media)	4	1	2									1
Contact buitenwereld (post)	64	1	13			14	14	4	2		1	15
Controle	89	1	17	1		4	10	17	2			37
Disciplinaire straf	1							1				
Dwangbehandeling	73	1	34		2	4	9	2	1		1	19
Eisen Verblijfsruimte	14		4			2	1	1				6
Geweld	4		2									2
Informatie/procedure	132	3	12	1	1	29	19	43			2	22
Nog onbekend	46		1		1	10	5	3			1	25
Ordemaatregel	63	2	18	5		3	11	2	1			21
Persoonlijke voorwerpen	163	4	10	2	5	33	27	26	3			53
Regime	4						1					3
Rekening courant/zak- en kleedgeld	60	2	7		1	12	9	11	1			17
Rogatoir verzoek	84						5		1	69		9
Schadeverhaal	5						2	1				2
Selectie/overplaatsing (extern)	10				1	3	1	3				2

Selectie/overplaatsing (intern)	22		2	1		7	3	3				6
Toezicht	7					4	2				1	
Transport	1							1				
Verlaten inrichting	40		3	1		11	8	7				10
Verzorging (div)	42	2	1		2	10	7	8	4		3	5
Verzorging (godsdienst, levensbeschouwing)	15	3	1			1	3	3				4
Verzorging (medische)	88	6	8		5	11	17	14	1			26
Verzorging (persoonlijke)	98		1			28	24	19	2		1	23
Totaal	2001	44	272	22	25	376	302	269	41	69	21	560

Jeugd	Totaal (klachten + grieven)	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver
Activiteiten (arbeid)	3		1			1						1
Activiteiten (diversen)	59	10	2		2	11	24	7	1			2
Activiteiten (lucht)	54	4	9	1		1	26	5	1			7
Activiteiten (sport)	4						2	2				
Behandeling	12						5	2				5
Bejegening	139	1	1		1	27	68	23	1		1	16
Bewegingsvrijheid	59	5	5				36	8	2			3
Compensatie	4		1			1	2					
Contact buitenwereld (bellen)	20	2	4				11	1				2
Contact buitenwereld (bezoek)	31	3	3			4	13	4	1			3
Contact buitenwereld (post)	7		1				4	2				
Controle	41	2	5			4	23	3				4
DBT	8					2	4					2
Disciplinaire straf	80	5	15			2	31	10	1		2	14
Eisen Verblijfsruimte	12	1				6	4					1
Geweld	9		4			1	1	1	1			1
Informatie/procedure	91	4	7			18	38	9	1			14
Nog onbekend	9	1				1	5	1			1	
Ordemaatregel	117	8	20		1	5	53	8	1		2	19
Persoonlijke voorwerpen	56	5	7		1	4	25	7	2			5
Regime	1						1					
Rekening courant/zak- en kledinggeld	17	7			1		7					2
Rogatoir verzoek	52				1		1			50		
Schadeverhaal	5						4				1	
Selectie/overplaatsing (extern)	5		2			2		1				
Selectie/overplaatsing (intern)	6		1			2	3					

Time-out	32		1			8	14	3				1	5
Verlaten inrichting	30		5			8	10						7
Verzorging (diversen)	65	2	2			17	39	4					1
Verzorging (godsdienst, levensbeschouwing)	5	2					2	1					
Verzorging (medische)	28	1	1		13		7	3	1				2
Verzorging (persoonlijke)	71	14	10		1	7	23	12					4
Totaal	1132	77	107	1	21	132	486	117	13	50		8	120

Gevangeniswezen	Totaal (klachten + grieven)	Geground	Ongeground	Deels geground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver
Activiteiten (arbeid)	994	32	168	6	14	69	340	76	20		52	217
Activiteiten (diversen)	977	21	125	4	2	172	289	85	14	1	45	219
Activiteiten (lucht)	696	56	133	7	2	34	277	37	9		37	104
Activiteiten (sport)	322	6	42		2	22	135	31	5		22	57
Behandeling	129	1	9		2	25	38	19	1	1	6	27
Bejegening	1421	8	53	2	8	323	410	130	6		272	209
Bewegingsvrijheid	72	3	14	1		7	26	2	1		1	17
Compensatie	56	1	5		4	5	25		2	1	6	7
Contact buitenwereld (bellen)	814	21	208	7		154	188	35	11		40	150
Contact buitenwereld (bezoek)	1314	61	198	7		220	467	93	26		51	191
Contact buitenwereld (media)	20	1	6			3	3		1		1	5
Contact buitenwereld (post)	401	33	61	4		32	106	19	10		19	117
Controle	442	24	108	5	3	31	123	28	7		24	89
DBT	1304	97	294	3	7	161	324	27	23		9	359
Dienst terugkeer en vertrek	4					1	3					
Disciplinaire straf	2347	155	838	49	19	68	526	26	54	1	6	605
Dwangbehandeling	95	3	40	1	12	12	11	3	3			10
Eisen Verblijfsruimte	555	14	86	1	2	32	165	77	6		42	130
Geweld	77		19	2	2	12	18				1	23
Informatie/procedure	1943	65	264	3	27	286	523	147	21	1	157	449
ISD (interventies + behandeling)	65	2	5		2	9	19	2	2		1	23
Nog onbekend	292		5		26	43	96	23			24	75
Ordemaatregel	1049	96	300	66	2	82	230	15	29		7	222
Persoonlijke voorwerpen	1448	60	168	5	58	141	488	115	21		83	309
Regime	514	21	126	1	7	54	111	17	14		21	142
Rekening courant/zak- en kleedgeld	616	7	41	1	62	83	232	38	10		39	103
Rogatoir verzoek	1713				24		48		11	1363	1	266
Schadeverhaal	21	1	2		1	2	4	3				8

Selectie/overplaatsing (extern)	387	2	26	1	192	35	55	17			9	50
Selectie/overplaatsing (intern)	355	11	74		3	22	97	29	9		29	81
Time-out	3		1				1					1
Toezicht	35	2	5		1	3	4	1				19
Transport	43		7		2	6	9	1	2		2	14
Verlaten inrichting	437	24	92	2	17	40	110	13	4		4	131
Verzorging (diversen)	1067	24	118	4	18	115	268	82	10		92	336
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	342	7	87	13		62	80	11	2		12	68
Verzorging (medische)	1275	16	61	3	691	45	216	43	4		46	150
Verzorging (persoonlijke)	565	15	94	2	6	37	197	52	10		48	104
Totaal	24210	890	3883	200	1218	2448	6262	1297	348	1368	1209	5087

Bijlage 1

Overzicht commissies van toezicht d.d. 31-12-2022

01. Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht
02. Detentiecentrum Rotterdam
03. Detentiecentrum Schiphol
04. DV&O
05. Forensisch Centrum Teylingereind
06. FPC De Kijvelanden
07. FPC De Oostvaarderskliniek
08. FPC De Rooyse Wissel
09. FPC Dr. S van Mesdag
10. FPC Pompestichting, locaties Nijmegen, Vught en Zeeland
11. JC Zaanstad
12. JJI Lelystad
13. Militair Penitentiair Centrum Stroe
14. PI Achterhoek
15. PI Almelo, locatie De Karelskamp
16. PI Alphen aan den Rijn, locaties Eikenlaan en Maatschapslaan
17. PI Arnhem
18. PI Dordrecht
19. PI Grave, locatie Oosterhoek
20. PI Haaglanden, locatie Scheveningen
21. PI Heerhugowaard, locatie Zuyder Bos
22. PI Krimpen aan den IJssel
23. PI Leeuwarden
24. PI Lelystad
25. PI Middelburg, locatie Torentijd
26. PI Nieuwegein
27. PI Nieuwegein, locatie Zeist
28. PI Rotterdam, locatie De Schie
29. PI Rotterdam, locatie Hoogvliet
30. PI Sittard
31. PI Ter Apel
32. PI Utrecht, locatie Nieuwersluis
33. PI Veenhuizen, locaties Esserheem, Klein Bankenbosch en Norgerhaven
34. PI Vught
35. PI Zuid-Oost, locatie Roermond
36. PI Zuid-Oost, locatie Ter Peel
37. PI Zwolle
38. Pieter Baan Centrum
39. RJI De Hartelborgt
40. RJI De Hunnerberg
41. RJI Horsterveen
42. RJI Den Hey-Acker
43. Van der Hoevenkliniek

Bijlage 2: Brief Klankbordgroep CvT's aan de voorzitter van de Tijdelijke commissie corona

Aan: Voorzitter van de tijdelijke commissie corona
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 AE Den Haag

Onderwerp: Parlementaire enquête coronabeleid

Utrecht, 12 september 2022

Geachte mevrouw Arib,

De Tweede Kamer heeft in 2021 opdracht gegeven voor een parlementaire enquête om onderzoek te doen naar het coronabeleid. Nu de tijdelijke commissie belast is met de voorbereiding daarvan, willen wij u aandacht vragen voor het volgende.

De penitentiaire inrichtingen en klinieken in Nederland zijn onder te verdelen in de sectoren Forensische Zorg, Gevangeniswezen, Jeugd en Vreemdelingenbewaring. Alleen al in het Gevangeniswezen verblijven op jaarbasis ca. 27.500 gedetineerden¹ met een gemiddelde bezetting van 8500. Iedere inrichting heeft een Commissie van Toezicht (CvT). Deze commissie houdt toezicht op de wijze van tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming in de penitentiaire inrichting. Daarnaast adviseert zij de minister van Justitie, de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming en de directie van de inrichting. Tevens neemt zij kennis van de klachten en grieven van de gedetineerden en behandelt zij de klachten in de beklagcommissie. Deze Commissies van Toezicht worden vertegenwoordigd door de Landelijke Klankbordgroep (KBG)² Commissies van Toezicht die een afvaardiging van de bovenstaande sectoren nastreeft.

Bij de 43 Commissies van Toezicht zijn veel klachten en grieven binnen gekomen over het beleid in de Pl's tijdens de Coronaperiode. Een aanzienlijk aantal gedetineerden verblijft in een meerpersoonscel. Zij gaan overdag enkele uren naar de arbeid, maar zij verblijven veruit de meeste tijd in hun cel, waar de ruimte erg beperkt is. U begrijpt dat zich door Corona veel (praktische) problemen voorgedaan

¹ <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82321NED/table?fromstatweb>

² Klankbordgroep Commissies van Toezicht Penitentiaire Inrichtingen. Naast het aanspreekpunt voor de Commissies van Toezicht is de KBG ook gesprekspartner voor de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de Inspectie Justitie & Veiligheid (IJenV), de Nationale ombudsman en de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ). Daarnaast heeft de Klankbordgroep jaarlijks overleg met de minister voor Rechtsbescherming van J en V. De Klankbordgroep stimuleert bovendien kennisuitwisseling tussen Commissies van Toezicht en is vertegenwoordigd in de redactieraad van het Kenniscentrum Commissie van Toezicht (<https://www.commissievantoezicht.nl>). De Klankbordgroep is in december 2011 namens de Staatssecretaris van Justitie aangewezen als toehoorder bij het overleg van het Nationaal Preventie Mechanisme (NPM). Dit overleg wordt gecoördineerd door de Inspectie Justitie en Veiligheid.

hebben in de PI's. Beperkingen in het recht om te luchten, aanvankelijk geen bezoek ontvangen, daarna achter glas of via Skype. Zij hadden minder mogelijkheid tot sporten of arbeid, moesten soms verblijven in isolatie en hadden geen mogelijkheden tot verlof en werken aan resocialisatie. De gevolgen van het Coronabeleid waren aanzienlijk voor de gedetineerden en hebben geleid tot spanningen en situaties die soms kritisch waren.

Wij willen de parlementaire enquêtecommissie vragen om de PI's en de gedetineerden en patiënten die in Nederland in detentie verblijven mee te nemen in haar onderzoek.

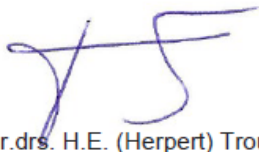
Over dit onderwerp heeft u ook een brief ontvangen van de CvT JC Zaanstad.

Mocht u nadere informatie willen ontvangen dan kunt u zich altijd tot de voorzitter van de Klankbordgroep wenden. (h.trouw@kpnmail.nl)

Een afschrift van deze brief is gestuurd aan de DG DJI, mr. W.F. Saris MPA

Met vriendelijke groet,

Namens de Klankbordgroep Commissies van Toezicht

mr.dr.s. H.E. (Herpert) Trouw,

Voorzitter

Bijlage 3: Brief Klankbordgroep CvT's aan CvT's inzake advies 'Informatievoorziening vanuit de directie'

Aan: Voorzitters, leden en secretarissen van
Commissies van Toezicht

Contactpersoon:
Tessa Kloos
Landelijk coördinator
commissies van toezicht

telefoon 06-25351547
email: t.kloos@rechtspraak.nl
www.commissievantoezicht.nl

Onderwerp: Advies CvT's inzake informatievoorziening vanuit de directie

Utrecht, 20 december 2022

Beste voorzitters, leden en secretarissen van de Commissies van Toezicht,

De Klankbordgroep Commissies van Toezicht vraagt uw aandacht voor het onderwerp 'informatievoorziening vanuit de directie aan de Commissie van Toezicht'. Naar aanleiding van vragen hierover heeft de Klankbordgroep Commissies van Toezicht een advies opgesteld. In deze brief informeren wij u hierover.

De wettelijke basis voor de informatievoorziening

De basis van de op de directeur van een penitentiaire inrichting rustende verplichting tot informatievoorziening aan de Commissie van Toezicht (hierna: CvT) ligt in artikel 15 van de Penitentiaire Maatregel (hierna: PM)¹. In het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat de leden van de CvT te allen tijde toegang hebben tot alle plaatsen in de inrichting. In het tweede lid staat vervolgens dat CvT-leden alle door de CvT gewenste inlichtingen ten aanzien van gedetineerden ontvangen en alle op de wijze van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende straffen en maatregelen betrekking hebbende stukken kunnen inzien. Tot slot bepaalt het derde lid dat de directeur alle voor de uitvoering van de taak van de CvT belangrijke feiten en omstandigheden ter kennis brengt van de CvT. Een soortgelijke wettelijke basis voor de informatievoorziening vanuit de directie geldt ook in de forensische zorg² en in de jeugdinrichtingen³.

De belangrijke feiten en omstandigheden voor de uitvoering van de taak

Wat zijn belangrijke feiten en omstandigheden die de CvT dient te weten om de toezichthoudende taak naar behoren te kunnen uitoefenen? Het derde lid van de verschillende toepasselijke artikelen laat ruimte voor interpretatie. Het antwoord op de vraag zal iedere CvT ook zelf moeten geven. De CvT bepaalt wat zij wil weten, welke informatie zij nodig heeft, wanneer zij bepaalde informatie wil weten en wie de informatie krijgt. Sommige zaken volgen rechtstreeks uit de regelgeving, zoals het melden van een overlijden van een gedetineerde⁴ alsook een ISO-plaatsing⁵. Verder betreft het een grijs gebied, dat iedere CvT voor zichzelf nader kan invullen.

¹ In dit advies wordt verder niet ingegaan op de andere wetsartikelen inzake de informatievoorziening. Zo bepaalt artikel 16 lid 2 PM dat de directeur in de vergadering van de CvT algemeen verslag uitbrengt over hetgeen sinds de vorige vergadering in de inrichting of afdeling is geschied. En tenslotte vermeldt artikel 17 lid 2 PM dat de maandcommissaris verslag doet van zijn werkzaamheden aan de CvT en tevens de directeur informeert.

² Artikel 12 Reglement verpleging ter beschikking gestelden

³ Artikel 18 Reglement justitiële jeugdinrichtingen

⁴ Zie de Landelijke uniforme richtlijn overlijden in een justitiële inrichting

⁵ Zie de Penitentiaire beginselenwet

De CvT kan denken aan de volgende onderwerpen:

1. Het overlijden van een gedetineerde;
2. Een ISO-plaatsing;
3. Acute veiligheidskwesties, zoals brand, vechtpartijen, stakingen en collectieve acties;
4. Ernstige bejegeningproblemen, zoals "MeToo-kwesties";
5. Enkele cellen overschrijdende spitacties;
6. (Dreigende) ontsnappingen;
7. Kwesties waarvan men uit ervaring weet, dat die tot (veel) klachten aanleiding zullen geven, bijvoorbeeld het afschalen van het dagprogramma en wijzigingen in het in- en uitvoerbeleid.
8. Uitbraak besmettelijke ziekten;
9. Bezoek belangrijke derden, zoals inspecties en de minister;
10. Mediagevoelige zaken (voordat publicatie plaatsvindt);
11. Melding bijzonder voorval, voor zover niet al begrepen in bovenstaande punten.

De bovenstaande opsomming is niet een uitputtende lijst, maar een duiding van wat het in ieders individuele geval zou kunnen zijn. Het is van belang dat de CvT en de directie van elkaar weten wat de verwachtingen op dit punt zijn. Richtinggevend is de rol en de taak die de CvT heeft, namelijk maatschappelijk toezichthouder. Zo ook rust op de CvT de verplichting om waar nodig informatie met de directie te delen.

Wanneer wordt welke informatie aan wie verstrekt?

Tussen de directie en de CvT kunnen afspraken worden gemaakt over wanneer informatie beschikbaar komt en aan wie de informatie wordt verstrekt. Urgente informatie dient onmiddellijk te worden gedeeld. Een rechtstreeks contact via de voorzitter van de CvT lijkt de meest voor de hand liggende route. De voorzitter zorgt dan voor nadere verspreiding. Minder urgente zaken kunnen worden gedeeld via het secretariaat en of overgebracht bij de mededelingen van de directie bij de eerstvolgende vergadering. Wat dit laatste betreft alleen als de informatievoorziening dan nog als tijdig kan worden aangemerkt. Maand- of weekcommissarissen kunnen naast de informatie van het secretariaat wellicht ook terecht bij de Juridische Dienst, afdelingshoofden en overig ter zake deskundig personeel. Als er bijzonderheden zijn, is het voor de maand- of weekcommissaris goed om dit te weten voordat deze de inrichting ingaat.

Het advies: ga in gesprek en leg de afspraken vast

De Klankbordgroep Commissies van Toezicht vraagt u deze brief in een komende vergadering met uw CvT te bespreken en bespreek met elkaar over welke zaken u geïnformeerd zou willen worden en op welk moment om de toezichthoudende taak te kunnen uitvoeren. Indien dit een aanpassing van de huidige werkwijze met zich meebrengt, bespreek dit vervolgens ook met de directie. Vastlegging van de hieruit voortvloeiende afspraken is aan te bevelen, zodat zo nodig op de afspraken kan worden teruggegrepen bij bijvoorbeeld de komst van nieuwe leden en bij een wisseling van de directie.

Eventuele vragen over of reacties op deze brief ziet de Klankbordgroep Commissies van Toezicht graag tegemoet via Tessa Kloos (t.kloos@rechtspraak.nl), de landelijk coördinator commissies van toezicht.

Met vriendelijke groet,
namens de Klankbordgroep Commissies van Toezicht

Herpert Trouw
voorzitter Klankbordgroep Commissies van Toezicht